

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ
ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ
ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ**

Αθήνα, 31/3/2020

Αριθμός Πρωτοκόλλου 857/93057

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για την Ευζωία των Ζώων που Χρησιμοποιούνται για Επιστημονικούς Σκοπούς

της 31^{ης} Μαρτίου 2020

Σχετικά με τη διαχείριση των εγκαταστάσεων εκτροφής, προμήθειας και χρήσης μικρών τροφτικών (μύες, επίμυες) για επιστημονικούς σκοπούς, λόγω της πανδημίας COVID-19

Η Εθνική Επιτροπή για την Ευζωία των Ζώων που Χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σχετικά με την διασφάλιση της υγείας και ευζωίας των εν λόγω ζώων και έχοντας υπόψη τα μέχρι σήμερα επιδημιολογικά δεδομένα που έχει ανακοινώσει ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, εξέτασε το ζήτημα της διαχείρισης των εγκαταστάσεων εκτροφής, προμήθειας και χρήσης μικρών τροφτικών για ερευνητικούς σκοπούς λόγω της πανδημίας COVID-19.

Τα προτεινόμενα μέτρα σκοπό έχουν να βοηθήσουν τους υπευθύνους των εγκαταστάσεων, τους υπεύθυνους των ερευνητικών ομάδων, καθώς και τα μέλη των Επιτροπών Παρακολούθησης & Γνωμοδότησης της Ευζωίας των Ζώων (ΕΠΓΕΖ) και των Επιτροπών Αξιολόγησης Πρωτοκόλλων (ΕΑΠ) στο να καταρτίσουν και να εφαρμόσουν ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης, με βάση πάντα τις ιδιαιτερότητες που μπορεί να έχει η εγκατάστασή τους.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή συστήνει:

1. Άμεση καταγραφή των διαθέσιμων αποθεμάτων κυρίως σε τροφή, στρωμή, υλικά καθαρισμού, απορρυπαντικά και απολυμαντικά, κτηνιατρικά φάρμακα και μέσα ατομικής προστασίας, καθώς και μέριμνα για επαρκή εφοδιασμό σε περίπτωση ελλείψεων. Προτείνεται να υπάρχει επάρκεια για την κάλυψη αναγκών τουλάχιστον ενός μήνα.
2. Μείωση του αριθμού των στεγαζόμενων ζώων ανά κλωβό έτσι ώστε να μειωθεί η συχνότητα αλλαγής στρωμνής.
3. Αναστολή της αναπαραγωγής (breeding) των στεγαζόμενων ζώων όπου αυτό είναι εφικτό.

4. Επιλογή της κρυοσυντήρησης (cryopreservation), ως μεθόδου συντήρησης γενετικά τροποποιημένων ζώων, σε όποια εγκατάσταση αυτό είναι εφικτό.
5. Αναστολή εισόδου ή εξόδου ζώων από ή προς άλλες εγκαταστάσεις εσωτερικού ή εξωτερικού.
6. Σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητη η μείωση των στεγαζόμενων ζώων, αυτή θα πρέπει να γίνει σύμφωνα τους υφιστάμενους κανόνες περί ευζωίας των ζώων και, όπου είναι εφικτό, μετά από τη σύμφωνη γνώμη της ΕΠΓΕΖ.
7. Αναστολή έναρξης νέων πρωτοκόλλων με εξαίρεση αυτά που είναι συναφή με την καταπολέμηση της πανδημίας και μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΑΠ και την αδειοδότηση από την αρμόδια Κτηνιατρική αρχή.
8. Οι ΕΑΠ και οι ΕΠΓΕΖ συνεχίζουν το έργο τους με συναντήσεις των μελών τους μέσω τηλεδιασκέψεων ή άλλων μεθόδων ηλεκτρονικής επικοινωνίας.
9. Ορισμός προσωπικού ασφαλείας των εγκαταστάσεων, καθότι ο αριθμός των εργαζομένων θα πρέπει να μειωθεί στο ελάχιστο δυνατό. Συνιστάται, η περιοδική εργασία του προσωπικού καθώς και η τηλεργασία όπου αυτά είναι δυνατά.
10. Για την ελαχιστοποίηση των ατόμων που εισέρχονται στην εγκατάσταση χρήσης, οι ερευνητικές ομάδες που έχουν πρωτόκολλα σε εξέλιξη, ορίζουν ένα άτομο ανά πρωτόκολλο ως «προσωπικό ασφαλείας έρευνας».
11. Για το προσωπικό των εγκαταστάσεων, επισημαίνεται η σημασία της λήψης των Μέτρων Ατομικής Προστασίας καθώς και η σχολαστική τήρηση των Κανόνων Ατομικής Υγιεινής τόσο κατά την είσοδο όσο και κατά την έξοδο από την εγκατάσταση, σύμφωνα με τις οδηγίες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας.

Σχετικές βιβλιογραφικές αναφορές

1. Roble et al. A Comprehensive Laboratory Animal Facility Pandemic Response Plan. JAALAS 2010;49(5):623-632
2. AVMA Guidelines for the euthanasia of animals (2020)
<https://www.avma.org/sites/default/files/2020-01/2020-Euthanasia-Final-1-17-20.pdf>
3. European Commission: Euthanasia of experimental animals
http://publications.europa.eu/resource/ellar/b0ecd88f-8c31-4a5f-9ebd-2c8ad4da4c14.0001.02/DOC_1